

БРОЙ
07/ 2015

SOS 112

специализирано издание за пожарна безопасност и защита на населението

„БРИЗ 2015“ – МЕЖДУНАРОДНО ВОЕННОМОРСКО УЧЕНИЕ

5 юли

Обръщение на заместник министър-председателя и министър на вътрешните работи Румяна Бъчварова към служителите по повод професионалния празник на МВР

МВР върви в правилната посока ▼

Модерна придобивка

Нова сграда на пожарната в Перник ▼

Разработка

Използване на компютърни технологии за управление при кризи

Благодарност за помощта

Високи отличия за наши пожарникари ▼

„Бриз 2015“

Мащабно военноморско учение с международно участие ▼

Ополе – Полша

XX състезание на СТІФ

Бедствено положение

Пожар в Сакар планина
Горя резерват над Рилския манастир

SOS 112 Специализирано издание
за пожарна безопасност
и защита на населението

Основано през декември 1894;
Бр. 07/ 2015 г. (870)
Година двадесет и втора
ISSN 1314-8044

Банкова сметка:

IBAN: BG50BNBG9661 3100 1561 01

БНБ - Централно управление

ГДПБЗН - МВР

BIC: BNBG BGSD

Редакционна колегия

Ръкописи не се връщат

Графика:

Рей Дизайн

Броят е приключен на:

31.07.2015 г.

АДРЕС: 1309 - СОФИЯ, УЛ. "ПИРОТСКА" 171 А, ГДПБЗН -1 ЕТАЖ, ТЕЛЕФОН: 9821132, E-MAIL: spisanie_sos112@abv.bg

Обръщение на заместник министър-председателя и министър на вътрешните работи Румяна Бъчварова към служителите по повод професионалния празник на МВР

Уважаеми колеги,

Обръщам се към Вас, за да Ви благодаря лично за усилията, които полагате, за да гарантирате сигурността на българските граждани. За мен е изключителна чест да отбележа заедно с Вас професионалния празник на служителите на Министерството на вътрешните работи.

Министерството на вътрешните работи е създадено преди 136 години, само няколко месеца, след като с приемането на Търновската конституция е възстановена българската държавност. През всичките години на своето съществуване МВР има основополагащата роля при формирането и развитието на българското общество. Едва ли някой би могъл да си представи функционирането, на която и да било държава без нейните органи за сигурност.

През тези 136 години, държавата и министерството ни преминаха през драматични и противоречиви исторически периоди. Всички тези периоди оставяха своя отпечатък върху министерството и поставяха неговите служители пред огромни предизвикателства.

Днес, както винаги, ние работим в напрегната и неспокойна обстановка. От нашите усилия зависи справянето с предизвикателства като сериозния миграционен натиск, природните бедствия, битовата и трансграничната престъпност. В същото време ограничените бюджети, поставят на изпитание издръжливостта и мотивацията на всеки от нас. Като заместник министър-председател и министър на вътрешните работи Ви уверявам, че всеки ден аз и екипът ми, правим всичко необходимо и възможно, за да отстояваме Вашите интереси и да осигурим адекватни условия на труд за всеки служител на МВР. Това е така, защото съм убедена, че подходящата работна среда, която заслужавате е преди всичко основа за постигане на добри резултати.

Всички ние заедно – ръководството и служителите на МВР, сме призвани да налагаме върховенството на закона, което единствено гарантира стабилността на държавата и реда в обществото. По смисъла на българското членство в Европейския съюз и НАТО, нашата задача става още по-отговорна и решаваща. Тя вече надхвърля границите на България и се превръща в неизменна част от глобалното усилие за гарантиране на сигурността.

Съзнавам, че професията, която сте избрали е трудна. Тя е съпътствана от рискове и стрес, които много хора не биха поели. Затова бих искала да Ви благодаря за избора, който сте направили и за смелостта, която проявявате с решението си да служите на държавата и на гражданите. Разчитам и вярвам, че заедно можем да превърнем МВР в още по-ефективна система за сигурност, която е адекватна на новите предизвикателства.

Благодаря Ви за усилията които полагате всеки ден. Желая на Вас и Вашите семейства здраве, благополучие, лични и професионални успехи!

Честит празник!

Румяна Бъчварова

МВР върви в правилната посока

Вицепремиерът и министър на вътрешните работи Румяна Бъчварова, в присъствието на министър-председателя Бойко Борисов, депутати и бивши министри на вътрешните работи, както и Негово Светейшество Неофит почетоха професионалния празник на МВР по случай 136-тата годишнина от създаването на министерството.

В своето слово министър Бъчварова подчерта основополагащата роля на Министерството на вътрешните работи при формирането и развитието на българската държавност и на българското общество през всичките години на своето съществуване. „Министерството на вътрешните работи е основата и на съвременната ни държава. То е и нейното лице, то е и нейният характер“, каза тя и подчерта изключителната отговорност, която носят както политическото ръководство на ведомството, така и професионалното ръководство и служителите на МВР за формирането на усещането за справедливост и доверие към държавата.

Вътрешният министър подчерта важността на модернизацията и усъвършенстването на МВР и изрази убеждението си, че без

модернизирано министерство на вътрешните работи не може да има модерна държавност. „Вярвам също, че с работата и поведението си ще успеем да убедим дори най-големите си критици и скептици, че вървим в правилната посока“, каза тя и подчерта, че тази посока е без алтернатива, независимо от трудностите.

В своето слово министър Бъчварова благодари на всички свои служители за смелостта, която проявяват всеки ден при борбата с битовата и организираната престъпност, при справянето със социалните конфликти, осигуряването на пътна и пожарна безопасност, ограничаването на трафика на хора и наркоти-

ци, борбата с контрабандата и гарантирането на граничната сигурност, за да могат българските граждани да се чувстват спокойни и сигурни. „Искам да благодаря на всеки един полицаи, граничар, пожарникар, служител в администрацията на МВР за избора, който е направил“, каза тя, като поясни, че работата на служителите на МВР е трудна, съпътствана с рискове и невинаги благодарна.

Вътрешният министър продължи, като подчерта и отговорността на правоохранителните органи за налагането на върховенството на закона, без което всички планове и визии за осигуряване на по-добър живот биха били напразни. „Единствено върховенството на закона може да гарантира стабилността на държавата и реда в обществото“, каза тя, като поясни, че без гарантирането и опазването на сигурността и обществения мир не би имало нито икономическо развитие и инвестиции, нито инфраструктурни проекти, нито качествено образование и здравеопазване. Министър Бъчварова откри и отговорната роля на български-

те правоохранителни органи, като част глобалната система за сигурност и изграждане обрза на страната ни пред европейската и световната общност. МВР е механизмът, през който страната ни работи най-активно с европейските и международните институции на сигурността, поясни тя и допълни, че в процеса на това сътрудничество министерството на вътрешните работи неизбежно върви по пътя на своята модернизация и усъвършенстване. По време на тържествената церемония бе извършен водосвет

на знамената на МВР. Министърът на вътрешните работи Румяна Бъчварова, нейните заместници, както и главният секретар Георги Костов поднесоха венци за почитане подвига на служителите на МВР, дали живота си при изпълнение на служебния си дълг.

В края на церемонията вицепремиерът Румяна Бъчварова и министър-председателят Бойко Борисов, поздравиха лично всички присъстващи униформени и служители на МВР по повод празника.

Летопис

137 години пожарна команда в София

Навършиха се 137 години от създаването на Софийската пожарна. Началото на забележителната ѝ история, белязана с прояви на достойнство, мъжество и себеотрицание е поставено на 14 юли 1878 година. На тази дата за първи път е създа-

дена доброволна организация от пожарникари – обединение на столичните жители по родове и съсловия. В книгата на Софийския градски управителен съвет е съхранен протоколът, с който е документирано решението за създаването на първа-

та пожарна команда в града. В наши дни пожарната служба обезпечава безопасността и защитата на над 1,5 млн жители на столицата и присъединени към нея населени места. Ежедневно на оперативно дежурство са 72 съвременни пожарни автомо-

били и друга специализирана техника.

Съставът на Столичната дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“ е над 1000 души, а само за първите шест месеца на тази година софийските огнеборци са участвали в локализирането и ликвидирането на над 3600 произшествия. В празничния ден столичните пожарникари почетоха колегите си, загинали при изпълнение на служебния си дълг, като поднесоха венци и цветя на паметната плоча в Софийската пожарна.

Модерна придобивка

Нова сграда на пожарната в Перник

На тържествената церемония присъстваха зам.-председателят на Министерския съвет и министър на вътрешните работи Румяна Бъчварова, зам.-министър Красимир Ципов, директорът на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ главен комисар Николай Николов, областният управител на Перник Ирена Соколова, Иван Иванов – кмет на гр. Перник

Нова сграда на пожарната в Перник бе открита в навечерието на 90-годишнината от основаването на службата в града. Съвременните и функционални помещения бяха осветени от Браницкия епископ Григорий. „Деветдесет години са много дълъг период, особено за една институция. Това доказва, че тя има своето място и своето значение. Тази сграда и новата техника са символ на модерното начало, което желаем да постигнем за нашата държава и общество, заяви вицепремиерът и министър на вътрешните

работи Румяна Бъчварова. Тя посочи, че жителите на града и пожарникарите заслужават съвременна и добре оборудвана пожарна служба. Сградата е построена с национални средства, а техниката, с която ще работят служителите е осигурена по европейски проекти. Тази симбиоза е един добър пример. Резултатът, който виждаме днес, е постигнат благодарение на усилията на много институции, подчерта още министър Бъчварова.

Директорът на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ гл. комисар Николай Николов сподели, че с откриването на новата пожарна служба в Перник се сбъдва една негова мечта. „Моят професионален път е започнал тук, преди 33 години и това превръща днеш-

ния ден в изключително сантиментален момент за мен“, каза още той. Гл. комисар Николов припомни, че построяването на сградата е станало възможно с подкрепата на министър-председателя Бойко Борисов и представители на местната власт.

„Вие заслужавате да работите във функционални и удобни

пространства, отговарящи на всички европейски изисквания“, с тези думи кметът на Перник Иван Иванов честити на пожарникарите новия им дом. Той допълни, че е изпълнен с респект към работата на огнеборците, които гарантират с живота си сигурността и спокойствието на града.

Пожарното движение в Перник започва със създаването на минната пожарна команда в далечната 1925 г. Сградата ѝ се е намирала в района между историческия музей и Областната дирекция на МВР.

През 1934 г. с приемането на нов „Правилник за организацията на пожарната охрана в България“ Перник е определен за център на един от 29-те пожарни райони в страната. Пожарната команда се разполага в двора на построената през 1930 г. сграда на общината, където се намира и до наши дни.

През 2008 г. с решение № 89 от Протокол № 7 на Общинския съвет Перник е сключен договор между Община Перник и Министерството на вътрешните работи за учредяване безвъзмездно право на строеж върху недвижим имот – частна общинска собственост, с площ 7005 кв. м.

По-късно започва проектирането на нова сграда за нуждите на РСПБЗН-Перник и през 2011 г. е стартирана процедурата за обявяване на обществена поръчка за строителството ѝ.

При земетресението през 2012 година старата сграда на пожарната служба пострада сериозно. Същата година се сключва договор за изграждане на сграда и съоръжения за нуждите на РСПБЗН-Перник, с краен срок 18 месеца и стойност на строителните дейности 2 463 482 лева.

Високи отличия за наши пожарникари

Посланикът на Израел награди пожарникари, участвали в потушаването на горски пожари край Хайфа

В навечерието на 25 години от установяването на дипломатически отношения между България и Държавата Израел Н.Пр. Шаул Камиса Раз посети ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“. „Ние няма да забравим, че българските пожарникари първи се отзоваха на молбата за помощ при големите горски пожари край град Хайфа“, с тези думи той поздрави българските огнеборци, участвали в ликвидирането на огнената стихия на планината Кармел.

Посланик Шаул Камиса Раз припомни, че на Главната дирекция са били необходими само два часа, за да подготви екип от 93 огнеборци и да ги изпрати в помощ на израелските пожарникари. По думите му, това е поредната славна страница в историята между България и

Израел – след като страната ни е спасила българските евреи през Втората световна война. Професията на пожарникаря се ползва с голямо обществено доверие, подчерта зам.-министър Цвятко Георгиев. Вие сте хората, които сте последната

преграда пред стихии и заслужавате тази признателност, каза още той. Зам.-министър Цвятко Георгиев удостои Н. Пр. Шаул Камиса Раз с възпоменателен плакет.

Главен комисар Николай Николов благодари на посланика на Държавата Израел за високата оценка и го увери, че страната ни е в състояние да подаде ръка на своите колеги отново, в случай на нужда. Той сподели, че след края на мисията си българските пожарникари са били изпратени като герои от цялото държавно ръководство.

Н. Пр. Шаул Камиса Раз връчи на гл. комисар Николай Николов и на всички участници в мисията статуетка и грамота – Le Hakir et Hatov /Признаване на Доброто/. Тази награда е нова и се връчва за пръв път.

Международно състезание за млади огнеборци и спасители

Достойно представяне на МПО „Орел-160“ при СОУ „Никола Вапцаров“ от град Айтос сред отбори от 15 страни

На 9 юли 2015 година в 5:30 часа сутринта за участие на XIII Международно състезание за млади огнеборци и спасители в Република Беларус отлетяха айтоските млади огнеборци-вапцаровци. Те прелетяха между Бургас и Минск с беларуската авиокомпания „Белавиа“. МПО „Орел-160“ при СОУ „Никола Й. Вапцаров“ – Айтос получи поканата за състезанието от министъра на извънредните ситуации на Беларус чрез ГД-ПБЗН-МВР като признание за постиженията на отбора през последните години.

Делегацията, която представи нашата родина бе в състав: ръководител – гл. инспектор инж. Мариан Маринов-началник РСПБЗН-Айтос, треньор – мл. експерт Костадин Лалев, педагог – Иванка Лалева – пом.-директор в СОУ „Никола Вапцаров“ и учениците Мирослав Тодоров, Християн Костадинов, Янислав Малчев, Йоан Маринов, Хакан Мехмед, Елиф Сабри и Антония Петкова.

След двучасов полет до столицата Минск, нашият отбор се отправи към Гомелския инженерен институт с лицей, в който се подготвят кадрите за поделенията на Министерството на извънредните ситуации на Беларус.

Комфортното пътуване до Гомел, отстоящ на 310 км от Минск бе осигурено от любезните домакини с автобус на Министерството на извънредните ситуации (МЧС).

На тазгодишното състезание в Минск участие взеха отбори от петнадесет страни – Италия, Сърбия, Украйна, Армения, Грузия, Киргизтан, Казахстан, Латвия, Литва, Молдова, Полша, Русия, Беларус, Азербайджан, България.

Заедно с отборите на другите 14 държави-участнички вапцаровци участваха в тържественото откриване, проведено на 10 юли 2015 година, на което присъства и министъра на извънредните ситуации на Република

Беларус – генерал-лейтенант Ващенко.

Домакините се бяха погрижили за топлото посрещане, включително с национални трапези за всички отбори според страната, от която идват. След общата снимка с другите отбори, айтоските орли се отправиха към парка на лицей, където се проведе Вечерта на приятелството. Всяка страна се представи със своите таланти – танци, песни, игри. Вечерта завърши с голям лагерен огън, около който границите между държавите и разстоянията изгубиха своето значение.

На следващия ден, 11 юли, беше националното представяне на всяка страна участничка в със-

При приятели в Беларус

тезанието „Визитна картичка“. Нашият отбор се представи със специално подготвен танц, съчетаващ фолклорни и акробатични елементи, който обра аплодисментите на публиката и ни нареди на престижното пето място.

Денят продължи със състезания по дартс и занятия по оказване на първа помощ на пострадали при бедствия и аварии.

На вапцаровци бе предоставена възможността да се обучават на тренажорите и симулаторите в центъра за безопасност към лицеза за работа с различни видове пожаротехнически средства, начините за поддаване на струята от пожарогасителя, преценката на ситуацията и рисковете. Те се запознаха и с техническото оборудване на екипите за справяне с извънредните ситуации в Беларус, участваха в симулацията на пожар възникнал в жилищна сграда със задимяване и последваща евакуация.

В спортната зала на лицеза нашите огнеборци показаха своите завидни умения по тенис на маса на импровизирания международен турнир. По време на

пребиваването ни се проведеха няколко срещи между отделните страни по плажен волейбол, където нашата команда остана непобедена.

На 12 юли се проведеха тренировки за първото истинско огнеборско състезание – „Преодоляване на полоса с препятствия“. В него участниците трябва да бягат, да лазят, да се катерят по въжени препятствия, да преодоляват разстояния чрез скок и люлеене, да преминават

над река и да стрелят с пушка. Най-важна обаче е екипността, защото някои от дисциплините изискват съвместната работа на всички в отбора. Въпреки че този вид дейности не са застъпени в подготовката на нашите огнеборци в България, те се справиха много добре и завоюваха десето място.

Вечерта се проведе конкурсът „Мис Международно състезание“, като нашата участничка Елиф Сабри спечели приза „Мис

грация“.

На 13 юли се проведе състезанието „Пожарна щафета“, на която МПО „Орел-160“ се представи повече от достойно и защити мястото си на един от най-добрите отбори млади огнеборци в България. Състезанието включваше преодоляване на препятствия (тараба и греда с построяване на напорна линия

мянцеви и Паскевичи.

На 15 юли се проведеха две състезания – „Спортландия“ и „Първа медицинска помощ“, в които орлите заеха шесто място. В състезанието „Спортландия“ участниците имаха задачата да покажат своите пъргавост, сръчност и точност. „Първа медицинска помощ“ даде възможност на нашите състезате-

чени от министъра на извънредните ситуации генерал-лейтенант Ващенко.

Най-трогателно събитие за всички български деца беше раздялата с останалите участници. Айтоската делегация дълго време стоя пред портала на лица, тъй като пред автобуса стояха много други участници от всякакви националности,

от два шланга и разклонител), обличане на защитно пожарникарско облекло и пренасяне на пожарогасители, запълване на мишени и пренасяне на пострадал с носилка.

Същата вечер се проведе конкурсът „Мистър международно състезание“. Хакан Мехмед заслужено получи титлата „Мистър“ след като впечатли журито със своето представяне – визитка, в която той разказа за себе си със снимки, музика и думи, танц, с който грабна журито и зрителите и „Обяснение в любов“, в което изяви своите неизчерпаеми артистични заложби. На 14 юли организаторите изненадаха участниците в състезанието с екскурзия до град Гомел, която включваше и разходка с корабче по река Сож и посещение на двореца на Ру-

ли да покажат своите умения за оказване на първа помощ на пострадали – различни видове превръзки, обездвижване, изнасяне с носилка.

На 16 юли се проведе конкурса „Newspaper-Billboard“ на тема „Рисковете за децата, които остават у дома без родителски надзор и опасностите от възникване на пожар“. Нашият отбор прояви творчество и разказа за рисковете в рими и изображения, с което завоюва шесто място.

На 17 юли беше проведена последната дисциплина – „Полево обучение“. Орлите завършиха състезанието с три медала.

В следобедните часове се проведе официалното закриване, като всички отбори бяха приятно сюрпризирани с предметни награди и сувенири лично връ-

които не искаха да приключи това 10-дневно изживяване.

В крайното класиране на международното състезание айтоските вапцаровци заеха осмо място.

Малките наши огнеборци казаха довиждане на лица в гр. Гомел, но не и сбогом, защото са сигурни, че догодина пак ще се върнат при своите нови приятели и ще се представят още по-добре.

С гордост можем да отбележим, че участието на МПО „Орел-160“ при СОУ „Никола Й. Вапцаров“ е най-успешното българско участие на Международното състезание за млади огнеборци и спасители в Беларус досега.

Иванка Лалева
Пом.-директор в СОУ „Никола Вапцаров“ гр. Айтос

Мащабно военноморско учение с международно участие

Над 30 бойни и спомагателни кораби взеха участие във военноморското учение „Бриз 2015“, което се проведе от 10 до 12 юли в акваторията на Варненския залив. В него се включиха над 1700 души личен състав от военноморските сили на България, Гърция, Румъния, САЩ, Турция, както и Първа постоянната група кораби на НАТО и Втора постоянната група противоминни кораби на НАТО от силите за отговор на Алианса.

В разиграването на различни бойни ситуации се включиха и два вертолета на ВМС, самолет от патрулната авиация на САЩ, два самолета от българските Военновъздушни сили, представители от Сухопътни войски и 21 държавни организации, институции и ведомства от 4 министерства, местни органи на управление и неправителствени и частни организации. Сред участниците в учението беше и РД „Пожарна безопасност и защита на населението“ – Варна с екипи огнеборци и спасители, два противопожарни автомобила, един специализиран автомобил за аварийно-спасителна дейност, един оперативен автомобил и автомеханична стълба с кош.

Националното военноморско учение „Бриз 2015“ е отворено за участие на ВМС от страни членки на НАТО. Учението е планирано и беше ръководено съгласно стандартите и процедурите на НАТО. То премина в

териториалното море, прилежащата зона и изключителната икономическа зона на Република България и в полигони, които са обявени своевременно.

„Бриз 2015“ беше насочено към усъвършенстване на нивото на подготовка на личния състав от ВМС по планиране и провеждане на морска операция в коалиционен формат и издигане нивото на координация с правителствени и неправителстве-

ни организации и институции при реакция на кризи и защита на населението.

Щабът за контрол на учението беше разположен в Пункт за базиране Варна на Военноморска база – ВМС.

Министърът на отбраната Николай Ненчев, който наблюдава изпълнението на различни задачи в хода на учението от борда на фрегатата „Верни“, даде отлична оценка на мащабната

проява с международно участие „Бриз 2015“.

„Изключително добра организация и координация на учението – много съм впечатлен“, заяви министърът пред журналисти. По думите му това доказва за пореден път, че страната ни се справя отлично в една такава ситуация съвместно с партньорите и съюзниците от НАТО.

Обсъждахме въпроса за много-

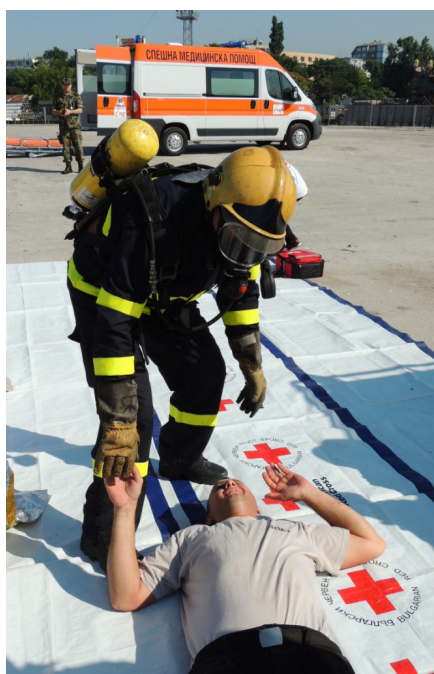
целеви кораб за Военноморските сили, ще направим всичко възможно за неговото придобиване, добави той и изрази надежда, че възможно най-скоро ще бъде приета програмата за развитие на отбранителните способности на страната.

Командирът на ВМС контраадмирал Митко Петев също даде отлична оценка на учението. „Демонстрирахме не само възможност да участваме в

операции на НАТО, но и да ги командваме“, заяви той. Контраадмиралът посочи, че към момента оценката за минния ловец „Цибър“ е положителна, а окончателният доклад за сертифицирането на кораба ще е готов до седмица.

По време на ВИП-деня на учението „Бриз 2015“ за първи път беше изпълнена операция по спасяването на оцелели хора от принудително приводнил се самолет на море. Гостите наблюдаваха още изпълнението на операция по спасяване на голям брой бедстващи хора на море, отразяване на асиметрични атаки на море и атаки на въздушен противник, доставяне на товар на борда на кораб от вертолет и други действия от динамичния показ.

Основната цел на учението е подобряване на оперативната съвместимост и взаимодействието между ВМС на включените в него страни чрез отработване на участието им в операция в отговор на криза.

Огнеборците в страната отбелязаха тържествено Илинден

За 15-та поредна година българските пожарникари отбелязаха Деня на своя закрилник – Свети Пророк Илия, покровител на огъня и гръмотевиците. Служителите на ГД „Пожарна безопасност и защита на населението“ поднесоха цветя на Мемориала на загиналите при изпълнение на служебния си дълг колеги и в тяхна памет беше отслужена литургия. Свещеници от столичния храм „Св. Троица“ благословиха гостите на тържеството и извършиха водосвет за здраве и благоденствие.

Празникът се отбелязва в параклисите в двора на главната дирекция и на пожарните служби в Свищов и Брезник.

Параклисът в двора на ГД „Пожарна безопасност и спасяване“ е построен и осветен през

2001 година. Той носи името на светеца Гръмовник – Старозаветния пророк Илия, който според народните вярвания пази хората и тяхното стопанство от огнената стихия. Строежът на храма е извършен с доброво-

лен труд и средства на служителите от главната дирекция. Върху двата странични витража на параклиса са изобразени символи на пожарникарската професия, а върху централния – огън и два меча.

Бедствено положение

Пожар в Сакар планина

В ранния следобед на 22 юли огнеборците от Харманли са вдигнати по тревога. Избухнал е пожар първо край село Дипчево, който бързо обхваща и землищата на съседните Оряхово, Васково, Изворово и Младиново. В горещото и сухо време огънят светкавично поглъща треви и храсти и от там се прехвърля и на широколист-

ните дъбови гори. Скоро огненият фронт се разгръща на повече от един километър и обхваща 3500 декара.

Бързата реакция на дежурните екипи и притеклите се на помощ техни колеги от Хасково, Пловдив и Свиленград позволява овладяването и локализирането на пожара, пресичайки пътя му към иглолистните

масиви.

Силно пресечената местност и излезлият вятър затрудняват гасенето. На помощ идва тежка техника от „Марица-изток“ – верижни машини, които прокарват просеки и спират разрастването на огъня извън локализираните му граници.

В гасенето се включват и доброволци от застрашените села,

пристигат 35 военнослужещи, работници от горските стопанства в района. Гаси се главно ръчно, тъй като липсата на пъ-

тища и трудния терен пречат на пълноценното използване на пожарните автомобили. Води се следствие – повече от

20 души, били в района при избухването на пожара, са разпитани в РПУ-Харманли. Засега надделява версията, че най-вероятно пожарът е предизвикан от собственици и арендатори на пасища, които са почиствали площите. Прескочила искра от удар на метална част в камък или от двигател е напълно достатъчна за избухване на пожар в тези условия.

Бързите и координирани действия на огнеборци, доброволци, военнослужещи и горски работници са спрели разрастването на огъня и пожарът е овладян. Само щепомним, че през лятото на 2007 г. тук няколко дни бушуваха стихийни пожари и следите от тях още личат.

Горя резерват над Рилския манастир

- **Пожарът избухна на 2100 метра надморска височина под Додов връх в алпийската част на резервата „Риломанастирска гора“**
- **В гасенето се включиха и хеликоптери Ми-17 от авиобаза Крумово**

Около 23 часа на 23 юли на телефона на дежурния в национален парк „Рила“ е подаден сигнал за горски пожар под Додов връх. Веднага са уведомени пожарната, областната управа и екоминистерството.

Утрото заварва екипите на пожарната, служители на горските предприятия, военнослужещи и доброволци от манастира и туристи, на път към бушуващата стихия в алпийската част на резервата. Теренът е почти недостъпен – с наклон от 45 градуса, без път. Първата задача е да се пресече разпространението на пожара върху горските

масиви над Рилския манастир. Гаси се на ръка, при невероятнo тежки условия. Към първите 20 души, достигнали до фронта на пожара, се присъединяват още 40 доброволци.

В късния следобед на 24 юли от авиобаза Крумово долита хеликоптер Ми-17 с приспособление за гасене на горски пожари, който се зарежда с вода от ТЕЦ „Рила“ и я изсипва върху фронта на огъня.

С увеличаването и на броя на доброволците, които достигат до 130 души, пътят на пожара към гората е пресечен и ограничен в нискостъблената част, обрасла с треви и клек. В щаба, разположен в манасти-

ра и ръководен от директора на ГДПБЗН гл.комисар Николай Николов, пристига и министъра на отбраната Николай Ненчев. Създадена е организация за

снабдяване с вода за гасенето с гръбни пръскачки – поток в едно от деретата е преграден и завирен за нуждите на огнеборците. В същото време хеликоптерът продължава да стоварва тонове вода над огъня, спирайки и ограничавайки неговото разрастване.

Две денонощия след началото на пожара той е овладян, локализиран и постепенно ликвидиран. Спасена е вековна гора от ценна дървесина и в сравнение с 2012 г. когато в същия район имаше пожар, загубите са далеч по-малки.

Гл. комисар Николов изтъкна доброто взаимодействие меж-

ду пожарната, армията, горските служители и доброволците, сред които и 20 румънски туристи, включили се спонтанно в гасенето.

По-малко от седмица след пожара край Харманли горещото и сухо време отново напомни колко трябва да бъдем внимателни при боравенето с открит огън – пожарът в Рила съвпадна с този край странджанското село Факия, където стихията изпепели 1500 декара сухи треви и нискостъблена растителност.

XX състезание на СТІF

За осми пореден път български представителен отбор от млади огнеборци взе участие в международната надпревара за шампионската титла и за спечелването на купата VETER в Ополе, Полша.

Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“, с подкрепата на Българската федерация за пожароприложен спорт и Министерството на младежта и спорта, независимо от трудностите по организацията и финансирането на проявата запази традицията за достойно представяне на страната ни във високата международна проява, в която тази година участваха 21 държави.

Кратка история на игрите: Тази надпревара се провежда от СТІF (международна асоциация на пожарните и спасителни служби) от 1977 г. до наши дни на всеки две години. Домакини на състезанията през изминалите години от неговото създаване са били: Люксембург, Австрия,

Германия, Холандия, Чехословакия, Полша, Финландия, Италия, Дания, Франция, Финландия, Хърватска, Швеция, Чехия, Словения.

В двадесето издание на проявата от 19 до 26 юли 2015 г. в Опо-

ле, Полша участваха представители на Австрия, България, Хърватска, Чехия, Финландия, Франция, Япония, Люксембург, Литва, Германия, Полша, Португалия, Русия, Румъния, Сърбия, Словакия, Словения, Швейцария, Унгария, Великобритания и Италия.

Международните състезания на младите огнеборци определено не са, а и не могат да бъдат само спортна надпревара. Освен проява на високия спортен дух те са и среща на нациите, символ на приятелството и сътрудничеството между тях, съпътствани от тържества и забавления.

Традиционно откриване на проявата бе в центъра на град Ополе. Изключително тържествено, в присъствието на президента

на СТІФ – Торе Ериксон, председателя на комисията на лидерите на младежки организации на СТІФ – Йорн-Хенрих Куинке, президента на асоциацията на доброволните пожарни служби в Полша – Валдемар Павлак, главния комендант на държав-

но прерасна в празненство на младите участници и жителите на града. По същото време кмета на Ополе тържествено прие ръководителите на делегации и организаторите на проявата за да изкаже своята благодарност от доброто сътрудничество и за

ни тренировки на олимпийския лекоатлетически стадион при уникални условия и прекрасни спортни съоръжения. Строгите съдии помагаша на участниците да изпълняват правилно детайлите от отделните дисциплини, а домакините бяха осигурили и медийното отразяването на всички събития. Всеки ден излизаше малко вестниче, което се разпространяваше в лагера на участниците, интернет страницата на проявата се попълваше ежечасно имаше и предаване във Фейсбук на живо. Проявата се отразяваше на живо и от чешката Firesport tv.

Тренировките продължаваха и в следобедните часове с подготовка за танцово-музикалния спектакъл – Представяне на нациите. Спортистите изведнъж се превръщаха в танцьори, музиканти и певци и тренираха хореографията на своите представяния.

В края на тренировъчните дни, под светлината на залеза и настъпващата прохлада, на ам-

ната пожарна служба в Полша – генерал-майор Виеслав Лешнакиевич, кмета на град Ополе – Аркадиус Вишневски и други високопоставени гости, бе издигнато знамето на Полша и СТІФ и бе запален символичният олимпийски огън.

С множество поздравителни слова, с участието на представителния духов оркестър и мажоретките на Ополе и демонстрация на музейна противопожарна техника бяха открити състезанията, след което гостите и участниците в проявата се насладиха на организираното изложение на нациите. Всяка държава бе подготвила своето изложение по красив и атрактивен начин в специално предоставен павилион. Представянето на нациите постепен-

създадената много добра организация.

Преди да дойде ред на спортната надпревара, в рамките на три дни отборите имаха интензив-

фитеатралната сцена на града, с прекрасно сценично озвучаване и осветление, с водещи на три езика, над 2000 човека се насладиха на ефектните и красиви изпълнения на участниците. Естествено и тук имаше конкурсно начало, в което първите места грабнаха страхотните изпълнения на Русия, Полша и Италия.

След подготовката и провеждането на изложенията, представленията и дългите тренировки, незабележимо, но безусловно настъпи часът на изпитанието. Състезанието на младите огнеборци в двете състезателни дисциплини – „Бойно разгръщане на състезателна пътека“ и „Щафетно бягане с препятствия“ – 400 м.

Тържествено украсеният стадион, пълен с публика от фенове от близки и далечни страни

максимално коректно. Надпреварата протичаше едновременно и в двете дисциплини и гледайки участниците и съдиите бихме могли да направим пълна аналогия с най-високите международни спортни прояви. В рамките на три часа, 45 отбора демонстрираха спортно

показаха завидно желание за достойно представяне на своите градове и държави.

Първите десет места заслужено бяха завоювани от отборите на домакините, Австрия, Италия, Русия, Словакия и Чехия. Заявеното от нашите участници желание да запазят мястото си в десетката от най-добрите отбори, не се сбъдна. Отборът ни, прекрасно подготвен, съставен от едни от най-малките участници в състезанията, дебютанти на международни състезания не издържа на психическото предизвикателство и допусна 25 наказателни точки в двете дисциплини, което автоматично попари надеждите ни и ни отправи на 17-то място в класирането за отбори със смесено участие и на 24-то в класирането за купа Veter.

За разтоварване от бремето на спортната надпревара в следобедните часове на деня, в градския парк на Ополе се проведе и лагерната олимпиада. Разделени на две групи, децата изиграха по 21 забавни колективни игри, в голямата си част съпро-

и участници, с шумни, понякога оглушаващи звуци посрещаше състезателите от различните държави. Публиката окуражаваше своите любимци, а съдиите се стремяха да отсъдят

майсторство, умения и работа в екип. В духа на феърплей, с много усмивки придружаващи успешното представяне и немалко сълзи на разочарование от допуснатите грешки, децата

водени с много водни пръски и забавления. Усмивките бяха на лицата на всички участници, мокри, кални, уморени и доволни.

Домакините и организаторите бяха приготвили и една изненада. Един свободен ден, в който бе организирана екскурзия до близко разположения Джура-сик парк, изграден по европейски проект на място, където археолозите са намерили множество фосили от динозаври и други праисторически биологични видове. Съчетанието между археология, наука, образователни програми и нови технологии, както и зона за отдих и забавления приятно впечатли участниците.

Тържественото закриване и награждаване на победителите се проведе на олимпийския лекоатлетически стадион на Ополе, в изключително тържествена обстановка, с много официални гости, фенове и публика подобаващо на международна проява от световен мащаб. По-

бедителите бяха приветствани и наградени от президента на асоциацията на доброволните пожарни служби в Полша – Валдемар Павлак, главния комендант на държавната пожарна служба в Полша – генерал-майор Виеслав Лешнакиевич, кмета на град Ополе – Аркадиус Вишневски, вицепрезидента на СТІF – Хубърт Веттер от Австрия. Един от най-впечатляващите призове в надпреварата на младите огнеборци е удостояването на най-добрите с купа-

та Vetter. Фирмата Vetter, която се занимава с производство на пожарно и спасително оборудване учредява този приз през 1989 г. под името СТІF Vetter Cup Challeng. Купата е истинско произведение на изкуството, изработена от скулпторката Мехтилд Бауман. Направена е от няколко килограма сребро и е дарение от Manfred Ветер GmbH & Comp. за насърчаване международното сътрудничество сред младите хора.

След приключване на церемонията по награждаването, тържествено бе изгасен олимпийския огън и бяха свалени националния флаг на домакините и флагите на СТІF, след което отборите дефилираха пред официалните гости и публиката на стадиона.

Участниците си тръгнаха с удовлетворение от постигнатото и с нови надежди и очаквания за по-добро представяне на следващото международно състезание през 2017 г. в град Вилла, Австрия.

Страна между два огъня

- Традиционните горски пожари тръгнаха от полуостров Пелопонес – има двама загинали
- Страната поиска помощ по линията на Европейския механизъм за гражданска защита

Традиционните юлско-августовски горски пожари в Гърция тази година съвпаднаха с финансово-икономическата криза в южната ни съседка. Така гърците се оказаха, образно казано, между два огъня – от една страна затворените банки и скъперниците банкомати, а от друга – първите пожари на горещото лято.

Първата тревога дойде от столицата Атина – в ранните часове на 17 юли закъсняло съобщение за горски пожар в планината Химетус създаде паника в предградията на мегаполиса. Огънят тръгнал от две страни и бързо погълнал сухите треви и храсти, прехвърляйки се върху горските насаждения. Наложила се евакуация на селата Граматика и Варнава, а предградията на

столицата Короли било обвито в гъст задушлив дим. Напълно унищожено е квартално игрище, огънят е изпепелил църква и е застрашил жилищни сгради и вилни имоти. Цяла Атина е била задимена. Военни катери са спасили стотина туристи,

хванати в капан на отдалечен плаж.

Пожари бушуват в област Лакония в южната част на полуостров Пелопонес. Над 200 огнеборци с пожарни коли, четири самолета и два хеликоптера се борят с огъня край град Мо-

немвасия за да предотвратят прехвърлянето на огъня към Неаполи.

Правителството се е обърнало с молба за помощ чрез Европейския механизъм за гражданска защита. Отзовали са се веднага Франция и Италия, които са предоставили специализирани самолети за борба с пожарите, базирани на остров Сардиния. Засега ситуацията е овладяна. Има двама загинали, материалните щети се изчисляват.

Разработка

Използване на компютърни технологии за управление при кризи

Анотация: Представени са становищата на някои световно известни специалисти относно използването на компютърните технологии в областта на управлението при кризи. Разгледани са възможностите за използване на тези технологии при построяването на сценарии за нуждите на управлението при криза, пречупени през няколко примера за положителни практики в това направление, използвани от някои големи градове и световно известни химически фирми. Изведени са препоръки, подпомагащи разработването на конкретен сценарий.

Въведение

Както беше посочено в [1] сценарият е основен и надежден метод за подготовка на екипите, отговорни за процеса на управление при кризи, а така също и на участниците в дейностите по отразяване на последиците от тях.

В настоящата разработка ще бъдат представени становищата на някои водещи специалисти в областта на управление при кризи относно използването на компютърните технологии в процесите на подготовка, тренировка и в реални условия.

Използването на компютърните технологии в построяването на сценария. Методологически цели.

През 1984 г., като резултат от проведени изследвания, Charles Perrow предлага да бъде използвана комбинация от сдвоени технологични системи, която създава потенциал за отразяване на кризисни ситуации. Той предполага, че човешките възможности за създаване на комплексни технологични системи за производство на стоки и услуги не съответстват на възможностите да бъдат контролирани тези системи. Основният въпрос, на който търси отговор е: Могат ли новите технологии сами да осигурят безопасното функциониране на сдвоените и усложнени комплексни системи?

В търсенето на отговора той стига до извода, че изграждането на съвременните системи от ново поколение е било възможно само в резултат от напредъка в технологията, който за пръв път осигурява възможност за значително редуциране на потенциалните последици в условията на криза. Тези сис-

теми осигуряват не само развитие в мониторинга върху външните фактори, но също количествено и качествено изменение във възможностите за разбиране, обучаване и натрениране на индивидите за действие в условията на ликвидиране на последиците от кризисни ситуации.

По-късно, през 1990 г. Vincent е стигнал до друг много важен извод, че когато географските информационни системи (ГИС) са свързани със системите, подпомагащи вземането на решения (СПВР), се получават изключително мощни инструменти за управление в условията на криза. Интегрирането на ГИС и СПВР дава възможност организацията да моделират различни по тежест варианти на възможни ситуации и да създават планове за предотвратяване на последствията.

Например: ГИС и СПВР могат да бъдат използвани като комбинация от исторически данни и фотографии на местността с информация в реално време за извеждане на указания за изготвяне на карти, необходими при разработването на планове за управление в условията на криза.

Друг пример за приложение на тази комбинация е при подпомагане в реално време на спасителните екипи от различни служби като Полиция, Бърза помощ и Пожарна. Терминалът в командната зала ще показва разработената съгласно указанията карта, върху която с помощта на GPS ще бъде следено местоположението на транспортните средства, респективно на действащите в конкретната обстановка групи. Системата позволява извикване на различни екрани, които ще показват кое транспортно средство и коя оперативна единица трябва да бъдат използвани при ликвидиране на точно определен инцидент. Такава система е била използвана в Италия за проследяване на действителния маршрут на транспортните средства върху стандартна карта за ликвидиране на инциденти, представена на видеостена.

Комбинацията от ГИС и СПВР може да бъде изключително полезна за осигуряване на точна информация в реално време. Една от пречките за използване на такива карти е, че за много области те не са актуализирани от много години и не отговарят на действителността. В резултат може да се окаже, че картите могат да имат много неточности за жизнено важни области, особено по границите на урбанизираните територии. Един от начините за преодоляване на този недостатък е допълнително използване на аерофотоснимки на местността, които осигуряват точна интерпретация на повърхността. Но за да бъде полезна тази информация, картата трябва да бъде актуализирана чрез сравняване със съществуващата база данни и нанасяне на корекции за съответните области.

Опитът на Ливърпул в управление на кризи.

Тук ще бъде представен конкретен случай, който показва как местните власти могат да използват сценарии, за да повишат способността си да разпознават опасностите и да им противостоят ефективно. В периода 1994-1995 г. в Ливърпул е била проектирана модерна компютърно базирана система в помощ на вземащите решения по време на отговорната и възстановяваща фаза при кризи. Тази система представлява цифровизирана карта и осигурява информация за пълната транспортна мрежа и разположението на всички съоръжения и сгради в картираната площ, включително училища, потенциални източници на опасност, енергийни съоръжения, домове за стари хора, промишлени зони и др. Специфична характеристика на тази система е, че тя осигурява информация в реално време от голям брой метеорологични станции и информация за нивото на трафика по главните пътни артерии, получавана от мрежата за полицейско наблюдение върху трафика.

Цялата информация с помощта на интерфейс се отразява върху картата. Освен това системата има и моделиращ елемент, което позволява да бъдат симулирани или да бъдат проследени голям брой различни типове опасности. Например: тя би могла да се използва да изчертава ефектите при химически разливи от катастрофирали цистерни по магистралите или да установи дисперсните облаци и отрови при пожар. Реалните параметри и метеорологични условия могат да бъдат въведени ръчно или автоматично в реално време от собствените станции за наблюдение на системата. В тази връзка, предварително въведения в системата брой на населението позволява да бъдат идентифицирани най-заstraшените области за вероятна евакуация.

Друг много важен аспект е мобилността на метеорологичните и наблюдателните станции. Тази мобилност осигурява възможност за получаване на точни величини за параметрите на вятъра във всяка точка, където е необходимо. Това също дава възможност за наблюдение върху замърсяването на въздуха. Тази система осигурява най-всеобхватен и технологично най-модерен метод за наблюдение и предсказване на направлението на разпространение на всякакви химически и газови опасни емисии.

Освен това тя осигурява уникална база данни за ресурси, потенциални въздействия, уязвимост на населението и маршрути за бърза евакуация. Има огромни преимущества в използването на такива всеобхващащи системи. Информацията, осигурена чрез технологията, трябва да бъде използвана от планиращите и по този начин да бъде въведена в управлението на кризите, застрашаващи околната среда.

Опитът на Du Pont

Вторият пример е за компютърно базирана система за контрол и наблюдение. Тя е разработена от Du Pont, една от най-големите световни химически компании. Ръководството на компанията осъзнава, че изискванията към условията, в които работи компанията са променени след 1982 г. във връзка с Директивата от Севезо, която изисква държавите страни по директивата и тези, които съхраняват значителни количества опасни материали, да осигуряват пълна информация по съхраняването на тези химикали и да разработят аварийни планове.

Директивата изисква също фирмите да информират обществото за потенциалните рискове от техните дейности. В резултат са определени сроковете, необходими за подобряване на техните системи за контрол и наблюдение. Една от първите компютърно базирани системи, удовлетворяваща тази необходимост, била наречена SAFER (Systematic Approach For Emergency Response). Тя била изградена в началото на 80-те години като компютризирана система за прецизен мониторинг на дисперсни следи на химически емисии и изчисляване на последиците от опасни изпускания. Тя била проектирана специално за един химикал и нейните чувствителни елементи са разположени по специфичен начин. Системата комбинира информация за химическо изпускане с метеорологични данни и със спецификата на геоморфологията на определена местност.

Най-важната част на системата бил големият брой изнесени метеорологични станции на стратегически позиции около местото на вероятното изпускане на химикала. Тези станции трябвало да бъдат монтирани на точно определени места, за да наблюдават скоростта и направлението на вятъра, температурата, влажността и слънчевата радиация. По такъв начин са били осигурявани жизнено важните данни за точен анализ на потенциално застрашената територия при химическо изпускане. Информацията за химическа емисия била автоматично наблюдавана чрез метеорологичните станции и чрез разположените във фабриката детектори. Системата осигурява за време от 2 min от емисията графично представяне на разположението на облака с 3 нива на концентрации по направление на вятъра, времената за пристигане и очакваните дози в облака по направление на вятъра. В допълнение всички детайли от прогнозата се отпечатват на хартиен носител и могат да бъдат изпратени автоматично по факс на обществените власти.

Системата изготвя и цифрови файлове, които показват количествата и областите, където се използват химикали в точно определени координати. Също така осигурява информация за разположението на населените места и може да създаде голям брой подобни сценарии и да събере данни за аварийни инструкции в зависимост от броя на различните възможни сценарии, включвайки:

- А) повреди, свързани с разхерметизиране на резервоари и тръбопроводи;
- Б) изпаряване на течности от разливи;
- В) възпламеняване на втечен газ, димящи киселини, случайни изпускания и разкъсване на съдове под налягане;
- Г) ефекта от взривната вълна при възникване на експлозия.

Тази система има уникални възможности да генерира информация за турболентността и ветровото поле, държейки сметка за спецификата на местната топография и може да моделира траекторията на облака в зависимост от специфичните географски характеристики. Системата е способна да осигури висока степен на точност в процеса на прогнозиране на опасностите по направление на вятъра в специфични места. Системата също позволява да бъдат разработени произволни сценарии и да бъдат проиграни чрез компютъра за нуждите на обучението на персонала за действие при възможни различаващи се сценарии и изпускания.

Видове ограничения при използване на компютърно базирани системи.

В по-горе посочените изследвания е установено, че използването на компютърно базирани системи силно зависи от 3 фактори:

Първо, сама по себе си системата представлява част от кризата. Например: Какво би се случило, ако

комуникациите са разрушени и компютърът е повреден?

Доверието в такива системи зависи от степента на всеобхватност на тяхното изграждане. Колкото по-висока е степента на всеобхватност на системата, толкова по-висока е и степента на доверие в нея. Такива системи задължително трябва да бъдат оборудвани с UPS за случаи на енергиен срив, за да може системата да продължи да работи ефективно.

Второ, това е проблемът с контрола върху управлението. Операторските грешки са недопустими при кризи. Хората, които трябва да следват прости правила много често пренебрегват тези правила. Само компютърно базираните системи са в състояние да осигурят качествено контролиране върху управлението. Не бива обаче и ще бъде грешка, ако бъдат пренебрегнати операторите. Задачата на управлението е да се убеди, че операторите изпълняват поверената им работа в съответствие със стандартите и по утвърдения начин. Никакви операторски грешки не трябва да рефлектират върху проблемите на управлението.

Трето, проблемът с преминаващата информация и съответстващите действия. Компютърните системи са неизползваеми докато информацията, която могат да осигурят не бъде използвана от точния човек за съответните точни нужди. Информацията е от полза само на онзи, който знае как да я използва. Въпреки това тези системи създават условия за подаване на информация към съответните власти. Доказано е, че най-общо провалите при симулации на управление на кризи се свеждат до това, че информацията се подава твърде късно или се подава на грешния човек, или се подава в неподходяща форма, не е конкретизирана или дори е безсмислена. Следователно компютризираните системи не трябва да бъдат разглеждани като заместител за останалите форми при построяване на сценарий. Обаче те осигуряват възможност за по-точна оценка на вероятността от риск и са полезни за групово и индивидуално обучение.

Информационните технологии и използването на системи, подпомагащи вземането на решения или на експертни системи може да бъде от съществена помощ в процеса на управление при кризи. Те могат да бъдат най-полезни в оценката на потенциалното ниво на риска и в проследяването на последствията от някакъв инцидент с познат продукт, например газово или химическо изпускане. Това е характерно за области, където има химическа промишленост и където използването на компютърната техника е било успешно усвоено. В други сектори на промишлеността, където са известни потенциалните възможности за възникване на кризи, е много по-трудно да се оправдае използването на такива системи, особено когато няма известни цифри върху които да се обоснове компютризирането и провеждането на компютризирани упражнения.

Методологически цели при изграждане на системи за обучение.

Практиката показва, че в много сценарии има значителна неопределеност по отношение на природата и нивото на риска. Може да се окаже дори, че компютърно базираните системи са неприложими. Сценарият трябва да се основава на използването на евристични устройства. Има много начини за разработване на евристичен сценарий за обучение как да се справим с неопределеността на кризата. Интересен е подходът, който една английска фирма е възприела като метод за обединяване на обучението с реалността.

Опитът на British Petroleum

През 1989 г. British Petroleum (BP) е изпитала собствените си възможности да отговори на потенциалните инциденти и произшествия, които биха възникнали в нейните производства. В BP има 4 основни производства. Заплахата се изразявала във възможността за загуба на контрол върху определени условия на работа в едно от действащите производства. Ако това се случи то би поставило останалите производства в условия на риск. Така възникнала необходимостта от наличие на централизирана стратегическа система, гарантираща, че кризата възникнала в едно производство няма да окаже въздействие върху друго. За BP криза би могла да възникне от или да бъде отнесена към голям брой източници, каквито са: клиенти, законодателни условия, широката общественост, финансовите условия, съседите, работниците и служителите или конкурентните промишлености. Компанията извела следните приоритети при създаване на нейното подразделение за управление при кризи:

1. Създаване на екип за управление при криза.
2. Разсредоточаване на ресурсите.

3. Изграждане на команден център.
4. Изграждане на тесни връзки с медиите.
5. Практическо обучение на ръководителите в компанията.
6. Създаване на възможност за опознаване на кризата.

Било постигнато съгласие, че всяко действащо производство е изцяло отговорно за адресиране на производствените аспекти на всяко събитие или спешен случай (извънредна ситуация). В същото време по-широките корпоративни аспекти на кризата трябвало да бъдат решавани централно.

Обсъждайки предишен опит било решено, че главните въздействия, които може да причини кризата могат да бъдат разделени на 2 групи – вътрешни и външни. **Вътрешните въздействия** включвали как отговорния екип се справя с кризата, въздействието върху работниците и служителите и ефекта от кризата върху другите производства в компанията. Като голяма мултинационална компания, управляваща производства с висока степен на риск, фирмата е осъзнала, че всяка криза във вътрешните дейности може да причини съществени външни последствия. В това число се включват въздействията върху хората извън компанията, върху чужда собственост и върху околната среда. Принципите, включени в управлението при кризи, които ВР е изградила, водят до необходимост от ефективни планове, отразяващи всички потенциални вътрешни и външни въздействия.

Екипът за управление при кризи с течение на времето е придобил стратегически и световно известен вид. Той се оглавява от човек посочен от и отговорен пред Изпълнителния директор на ВР. Екипът е изградил координационен център за управление при кризи и е разработил връзки към всяка производствена единица и към определените и отговорни за планирането при извънредни ситуации ръководители в производствата. Последните са отговорни за всички оперативни аспекти на планирането и за връзката с централния екип за управление при кризи. Ролята на екипа за управление в центъра била да оцени дали едно събитие е стабилно или нестабилно и да определи параметрите на въздействието на кризата върху компанията като цяло. Това включвало преценка на необходимостта екипът за управление при криза да бъде включен или да не бъде включван в конкретен инцидент, както и дали инцидента не може да бъде разрешен от местните органи за управление.

Връзката за целите на управлението между екипа за управление при криза и всяко действащо производство е реализирана посредством специализирана оперативна система (СОС). Тази система е предназначена да помогне на екипа за управление при криза да реализира своята дейност. Системата била прикрепена към действащите производства и нейното предназначение било да бъде очите и ушите на екипа за управление в това производство. Тя наблюдавала как оперативните ръководства на производствата се справят с кризата като техните действия чрез системата ставали достояние на екипа за управление. Оперативното ръководство на всяко производство имало ясни отговорности за контролиране на всяко събитие, което се случвало в рамките на тяхната област на отговорност. Всяко действащо производство е било задължено да разработва планове за овладяване на възможна криза, копия от които били предоставени на екипа за управление.

Екипът за управление бил разположен в корпоративна щаб-квартира в Лондон. Щабът се състоял от три отделни помещения. В първото помещение се разполагал екипът за управление и било наречено „тихата стая“. Това било мястото, където членовете на екипа могли на спокойствие да се съсредоточат върху продължителни по време стратегии за разрешаване на важните корпоративни аспекти на кризата. „Тихата стая“ била свързана с помещението на специализираната оперативна система и с офиса на помощния персонал. Второто помещение било т.нар. главна оперативна стая, в която били изведени всички комуникации, позволяващи на специализираната система да наблюдава какво правят оперативните ръководители на производствата по места. Основната роля на СОС била да определи състоянието на всяко събитие. Освен това тя трябвало да изпраща информация на екипа за управление за това как производствата адресират и дефинират техническите и локалните цели на кризата.

На трето място била стаята на основния помощен персонал, осигуряващ връзките с телевизията, другите медии и факс системите. Тя основно се използвала за брифинги и осигуряване на информация за медиите. За да тества системата компанията ежегодно провежда по едно упражнение, включващо едновременно вътрешен и външен персонал. Освен това се провежда и тренировка с личния състав от различните отдели на компанията. Упражненията и тренировките се ръководят от екипа за упра-

вление при криза и имат две цели:

Първо – проиграване на възможен сценарий, който може да възникне и да обхване онези хора, които ще попаднат в условията на криза в реална ситуация. По тази причина в едно занятие може да се стигне до участие на хиляда и повече човека.

Второ – упражненията и тренировките се използват за тестване на процедурите и възможностите на оперативните ръководители в производствените единици, както и възможностите на СОС и на екипа за управление.

Най-важният аспект на упражненията и тренировките, които ВР провела, бил да включи външни индивиди каквито са журналистите. Това дало по-голям реализъм и подобрило връзките, което довело пък до по-голяма надеждност и акуратност в репортажите. Постиженията на ВР в управлението при криза се основават върху два генерални принципа, осигуряващи ефективна отговорност в условията на кризи.

Първият принцип бил „поемане на отговорност“. Върховното ръководство на компанията вмесва в отговорност на съответните изпълнителски нива концепцията за управление при кризи. Това включва осигуряване на ресурси, изграждане на индивидуални умения чрез тренировки и въвеждане на подходящи системи.

Вторият принцип – „на разделяне на функциите“. На всяко производство били дадени отговорности за разрешаване на кризата от тяхната техническа и оперативна сфера на действие. Централният екип за управление се занимавал само с корпоративни елементи каквито са политическите, правните, финансовите и медийните цели.

Заклучение.

Беше дискутирана ролята на новите технологии във връзка с изграждането на компютърно базирани симулационни системи и бяха изследвани техните възможности. Включвайки нови технологии в процеса на обучение се създават възможности за по-добра оценка на възможните рискове и се подобряват възможностите за вземане на правилни решения.

Ролята и използването на сценарии излиза на преден план през 80-те години на миналия век и по всичко изглежда, че ще продължи да нараства с нарастване броя на организациите, които въвеждат компютърно базирани системи, способни да дадат отговор на въпроси от типа „Какво ако?“, както и да анализират решенията и отговорите.

Беше дискутирано как една водеща британска фирма се справя с целите и задачите на управлението при кризи. Структурата на ВР осигурява пример, който може да бъде взет под внимание при изграждане на собствени системи за проиграване на различни сценарии.

Изложеното по-горе придава на настоящата разработка качества на помагало при разработване на сценарии за нуждите на управлението при кризи от различни икономически и обществени структури, ведомства и организации.

Проф. д-р инж. Веселин Симеонов
Академия на МВР

Използвана литература:

1. Симеонов, В., Същност и особености на сценариите за подготовка на екипите, действащи в условията на криза.
2. Booth, S., 'Interactive Simulation and Crisis Management Training', Dordrecht, Kluwer Academic Publishing, 1991.
3. Rosenthal, U., Pijnenburg, B., Crisis Management and Decision Making, Dordrecht, Kluwer Academic Publishing, 1991.
4. Booth, S., Methodology for Scenario Design in Crisis Management, Reader Seminar 'The Use of Scenarios for Crisis Management', Crisis Management and Fire Service Directorate, Hague, February 1995.
5. Perrow, C., Normal Accidents, San Francisco, Jossey Bass, 1984.
6. Vincent, P., Managing Natural and Technology Hazards, the Role of GIS, Regional Research Laboratories Discussion Paper № 7, University of Lancaster, August 1990.
7. Booth, S., Crisis Management Strategy, London, Routledge, 1993.
8. Howard, M. W., Development of a crisis management plan for a major multinationals, Emergency Planning Conference, University of Lancaster, September 8-11, 1991.

СТІФ – ХХ състезания за млади огнеборци в Ополе, Полша

